

Fuglafjørður í vælmaktsdøgnum tá kubabátarnir vóru álitið

Sigfríður Vørhamar, bygdaráðsformaður:

Studningur er ikki altíð av tí ringa

– Vit kunnu ikki seta okkum niður at bíða eftir at olja skal bjarga okkum. Ov lítið av fiski kemur av okkara egnu grunnum, tí mugu vit út at keypa frystan fisk. Tað má vera betri at lata kilostudning til keyp av fiski, enn at lata studning til fólk at ana í arbeidsloysi, sigur bygdaráðsformaðurin í Fuglafirði. Handils og Frystivirkið lat aftur í seinastu viku av rávurutroti

JÓSTINUS EIDESGAARD

Seinasta friggjadag boðaði Føroya Fiskavirking arbeiðsfólkinum á flakavirkinum, fyrrverandi Handils og Frystivirkið, frá at nú lat virkið aftur. Einku arbeiði kundi roknað við fyrr enn einaferð í komandi ári. Kanska tá uppsin rættu-

liga kom fyrri seg. Bjarti Mohr, stjóri á Føroya Fiskavirking gav sjálvur teimum mongu og trúgvu starvsfólkunum boðini. Heima við hús situr Sigfríður Vørðhamar, bygdaráðsformaður og hugsar um støðuna. Eitt arbeiðspláss, sum í vælmaktsdøgnum húsaði 150

fólkum dagliga, er nú afturlatið. Haðani kemur so ikki ein króna í skattapeningi næstu mánaðarnar. Sjálvt um Fuglafjørður ikki er tann bygdin, sum er harðast rakt av kreppuni, so talar skattagrundarlagið fyrri seg. Sigfríður hyggur eftir álvarsligu tølunum. Seinast í

áttatiárunum var skattagrundarlagið í Fuglafirði, tað er upphæddin skattað verður eftir, uppi á 160 milliónum. Í fyrrárið var skattagrundarlagið 100 milliónir, í dag liggur tað um 110 og metingar nar fyrri komandi ár eru 118 milliónir krónur.

– Støðan í Fuglafirði er ein spegilsmynd av støðuni í samfelagnum. Tað er ov litil fiskur á okkara egnu grunnum til flakavirkin. Eg veit ikki um eitt einasta virki, sum hevur nóg mikið at gera í dag. Tað sigur seg eisini sjálvt. Virkin virka í dag tilsamans eini 40.000 tons. Í áttatiárunum komu einstök virkir uppá 14.000 tons og ikki óvanligt, at virkir lógu um 8-10.000 tons árliga, sigur Sigfríður Vørðhamar.

– Myndin er eisini broytt kring alt landið, at skip ikki longur hoyra til virkin. Kubabátarnir vóru grundarlagið undir Handils og Frystivirkinum. Teir siggja vit ikki longur. Og ein rúgva av ótilvirkaður fiski fer av aftur landinum, sigur Sigfríður Vørðhamar.

Studningsræðsla

– Tað er ikki neyðugt at seta nevndir niður at kanna hvat er galið hjá okkum í dag. Öll siggja hvat bagir. Her er ovliðið av fiski og tí mugu vit leggja okkum eftir at fáa meira fisk til virkin. Eg kenni ikki fortreytirnar hjá Føroya Fiskavirking at fáa fisk til landið. Men eg veit, at lond kring okkum, eisini lond uttan fyrri í Euro-peiska samveldið, fáa tað at bera væl til at virka innfluttan frystan fisk, sigur Sigfríður Vørðhamar.

– Í løtuni sær tað út til, at vit hava verið ov seinir á sjóvarfallinum og at vit nú mugu út í kapping við onnur lond um at fáa frystan fisk til landið. Men tá støðan er soleiðis, so mugu vit taka hesa kapping upp. Tað ber ikki til bert at sita aftur á og bíða eftir at onkur annar ger arbeiðið fyrri okkum. Úrslitið verður, at flytingin verður so stór, at onki fólk er eftir, sum dugir at virka fisk, sigur Sigfríður Vørðhamar.

– Er tað studningur í vantar fyrri rættuliga at fáa gongd á at virka frystan fisk í Føroyum, lat okkum so fáa studning. Landið má inn og lata hendan studning. Tað má vera betri at geva studning, so fólk fáa arbeiði, heldur enn, at geva studning til at tey skulu ana. At tey skulu ganga fyrri einki arbeiðsleys og bita negl uttan vón fyrri framman. Tað má vera betri at lata studning og fáa virksemini í landinum, heldur enn at figgia at alt liggur brak. So kunnu tit kalla meg fyrri eitt studningsmenniskja ella ikki, sigur Sigfríður Vørðhamar.

– Tað sum gongur fyrri í seg í samfelagnum í dag er viðfáningur og tað verður mannminkandi at ganga og bíða tey næstu seks til átta árin eftir um nokur olja kemur ella ikki.

– Vit eiga at nýta alla orku at fáa fisk til hetta landið, sigur hann.

Føroyingar sova

– Eg haldi, at føroyingar

sova á so mongum økjum. Hyggja vit eftir, so fáa okkara grannalond eina rúgvu av arbeiði og peningi burturúr at virka uppi-sjógvafisk, ella pelagiskan fisk. Í Noregi og í Danmark er stórur idnaður av at virka makrel og sild. Íslendingar duga eisini at finna marknað fyrri sild til matna. Men í Føroyum ber næstan einki til.

– Eitt land sum Japan keypir árliga eini 150.000 tons av makreli. Men føroyingar fáa ikki part av hesi køkuni, tí vit ikki hava fortreytirnar. Tá ein fæst við pelagiskan fisk, so er neyðugt við stórum frystigoymslum. Tær skulu helst taka eini 10.000-15.000 tons, skulu vit gera okkum vónir um at sleppa at selja til tey stóru keyparalondini. Men í Føroyum er ongin slík goymsla, sigur hann, og leggur afturat, at frystigoymslur eru eisini neyðugar, tá vit skulu virka pelagiskan fisk á landi.

– Í Fuglafirði verður í løtuni ein frystigoymsla gjørd klár. Hon fer at taka eini 2500 tons. Hon verður gjørd inni í fjallinum og virkið sum virkar pelagiskan fisk, skal nýta hana. Tað er gongd leið at gera stórar frystigoymslur inni í fjallinum. Hendan í Fuglafirði kostar fyra milliónir, skuldi hon verið gjørd sum ein vanligur bygningur, so hevði hon kostað eini 12-14 milliónir krónur, sigur Sigfríður Vørðhamar.

– Sildin kann eisini geva avkast. Tá íslendingar og aðrir kunnu fáa tað at bera til at virka sild, so má tað eisini bera til hjá føroyingum. Her eigur landið at hyggja eftir, um fyrtreytirnar eru í lagi. Manglar ein króna í til at virka sildina, so eigur landið at lata hesa krónuna, sigur hann.

– Kommunan í Fuglafirði ætlar í hvussu er at visa á, at tað ikki er í lagi, at fólkid gongur vinnuleyst, sigur hann.

Fuglirðingar trúgva uppá framtíðina við pelagiskum fiski. Her verður makrelur skorin

Sigfríður Vørðhamar, bygdaráðsformaður í Fuglafirði